

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 1. An Intensio fiat sola contrarii expulsionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

habet, & non fit aliud. Alteratio autem prout de ea in libris de Generatione agitur, ordinariè describitur quod sit mutatio, per quam manens idem subjectum sensibile, mutatur in passionibus contrariis aut mediis, nomine passionum intelligendo qualitates. Nomine contrariarum, quatuor primas, nomine mediarum qualitates pugna restrictas & commistas. Breviori phrasi ex Aristotele 1. de Generatione textu 23. diceret quis, quod sit mutatio secundum quale.

QUÆRES 3. *Quomodo fiat alteratio.* In unaquaque alteratione intervenire debet, determinata vis agendi, & simul determinatum spatium, in quod nonnisi agens agat, appellaturque hoc, sphaera activitatis; quam dari ostendit imprimis experientia; omnia enim nonnisi ad determinatum spatium agunt; & sicut sunt determinata in essendo, ita sunt determinata in operando licet non sit æqualis sphaera activitatis; nam major est sphaera illuminandi in stella quam in face. Neque valet si dicas, potest una forma substantialis, producere aliam formam substantialem. Ergo & octo gradus lucis, alios octo consequenter, non dabitur ulla determinata sphaera activitatis. Non inquam valet, quia experimur defacto lucem non propagare ita sese, aliàs una candela illuminaret totum orbem, jam autem forma aliqua substantialis univoca, producit perfectam substantialem formam, quia si quid illi deesset, hoc ipso substantialis non foret. Porro in hac sphaera Activitatis, modus quo agit Agens alterativum, est agere uniformiter difformiter, uniformitas consistit in hoc: quia quam qualitatem producit in vicino, producit etiam in remotiori, difformitas autem in hoc: quia producit qualitatem non æqualiter ubique intensam. Ratio asserti est experientia, & determinatio agentis in agendo. An autem fiat per partes aliquotas, an per proportionales, ex dictis supra decidendum.

QUÆSTIO II.

De Intensione.

Species alterationis est intensio, de qua pluribus disceptandum, supposito hoc, quænam sit definitio intensionis, quæ posset describi. *Quod sit mutatio qua aliquid fit magis tale.* Communis definitio ita habet. Quod sit augmentum qualitatis, secundum eandem partem subjecti, sed non satis est commoda, quia in ipsismet terminis, supponit, quod intensio fiat per additionem gradus ad gradum, ponendo terminum augmentum, cum tamen probabilis sit sententia, quod fiat per aliquid heterogeneum, procederet ergo definitio nonnisi secundum principia particularis sententiæ, licet verioris. Si autem dices Ly augeri, sumi etiam pro augeri per he-

terogenea, rectè procedet definitio. *Interim sit*

DIFFICULTAS I.

Quid in sententia aliorum Intensio.

Atingentur magis principalia Auctorum sententia.

Punctum Difficultatis 1.

An intensio fiat sola contrarii expulsiōe.

DICENDUM est. *Quod intensio non fiat sola majori contrarii expulsiōe.* Est conclusio contra aliquos apud Gregorium, qui dicebant tunc v. g. lignum reddi magis calidum, quando ex eo plures v. g. gradus frigoris expelluntur.

PROBATUR 1. conclusio. Vera est ista propositio. Aliqua intensio non fit ob maiorem expulsionem contrarii. Ergo falsa est ista universalis. Omnis intensio fit ob maiorem expulsionem contrarii. Ergo ulterius malè definitur, quia definitio competere debet: Omni. Antecedens probatur instantiâ Theologica; quod totum simul expellitur, non potest dici magis vel minus expelli, & tamen forma expellens potest magis & magis intendi, quia gratia potest magis & magis intendi, & tamen quicunque illius gradus expellit, totum simul mortale peccatum. Ostendit id etiam instantiâ Philosophicâ; quia totum quidquid est tenebrarum simul expellitur, & tamen potest esse magis vel minus lucidum. Species item intentionales; visio &c. admittunt intensionem, & tamen non habent contrarium, quod expellant. Quæ omnia in hoc fundantur principio. Possibilis est intensio, impossibili omni expellendo contrario. Neque valet si dicas. Intensionem stare in expulsionem contrarii absoluta, vel conditionata si detur; quia sequeretur illas qualitates, quibus responderet nonnisi conditionatè expulsio, non esse actu intensas, quia conditionata expulsio, seipsa nihil ponit in rebus, & tamen in re est illic intensio.

PROBATUR 2. Supponamus, materiam in ante non præexistisse, nec ullâ aliâ formâ informatam fuisse, supponamus rursus primo educi à Deo formam ignis, cui annexus sit calor intensus ut octo, quo supposito, sic arguitur. Si intensio per te fiat in expulsionem contrarii, Ergo ille calor & erit intensus ut supponitur & non erit, quia nihil expellet. Si enim expelleret aliquid, expelleret frigus, non expelleret frigus, quia non supponitur illud præfuisse, sequiturque ex hac sententia, quod non posset unquam Deus producere calorem intensum, neque frigus intensum, adeoque convenire frigori intenso & calori intenso impossibilitatem intrinsecam. Sequela

quæla probatur; si vellet Deus producere calorem intensum, deberet prius producere frigus intensum, quia intensio caloris sistit in expulsi-
one frigoris intensi. Rursus frigus intensum non posset producere quin prius producat calorem intensum, quia intensio frigoris, sistit in expulsi-
one caloris intensi, & sic ulterius. Ergo nunquam esset ponibilis calor intensus, & frigus intensus, quia quod primo produci deberet, jam deberet supponere prius. Hoc ulterius fundatur in hoc principio: Necessariò debet deveniri ad aliquid quod primo producat. Ergo si nihil potest esse quod primo producat, nihil unquam produceretur, in præsentia autem non posset primo produci calor v. g. intensus, ut probatur.

PROBATUR 3. Quia vel totum simul contrarium expellitur, vel per partes, si totum simul. Ergo non est successiva alteratio, quod est contra experientiam. Ergo ulterius non datur intensio, quia in eo quod simpliciter, & totum simul non est, non potest dici magis vel minus non esse, hoc enim ipso, non totum simul non esset, consequenter nec potest magis vel minus expelli. Quod si non detur in expellendo contrarie magis vel minus expelli. Ergo nec datur majus & minus expellere, consequenter nec intensum fiat per te in illo expellere. Quod si contrarium non totum simul expellitur. Ergo remissio sit per partes. Ergo & intensio fiet per easdem, qua enim ratione unum diminuitur eadem & aliud augetur, cum ita debeat augeri, quomodo casu alio sit remittenda, sed remittitur per partes. Ergo & augetur per partes. Ergo & intenditur per partes. Hæc enim idem sunt in te, cur ergo in illa potius additione partium, non stabit intensio?

Per hoc tamen non nego, quod sequatur tanquam aliquid secundarium ad intensiorem, vel actualis expulsio contrarii, vel aptitudinalis, ut sequitur ex esse, negatio non esse oppositi, nam ex esse hominis, sequitur negatio non esse hominis. Sic & ex frigore, sequitur suo modo negatio non frigoris positivi, seu calidi, & hoc voluit Aristoteles 5. Physicorum Textu 11. & 3. Topicorum cap 19.

Punctum Difficultatis 2.

An Intensio fiat productione novæ Qualitatis corrupta veteri?

DISCENDUM est. Intensionem non fieri per corruptionem in ante producta qualitate & productionem alius novæ. Et assertum contra Avicennam, Durandum, & alios.

PROBARI solet I. Illa intensio, & esset intensio ut supponitur, & non esset, quia non esset illic augmentum qualitatum, non enim id

dicitur augeri, cui succedit aliud priori corrupto.

RESPONDERI posset. Augmentationem in omni intensione debere fieri non numeralem, adeoque quamvis antecedens aliquid non servetur: sed debere esse augmentationem virtutis, quæ fieri potest corrupto priori, & succedente aliquo novo.

PROBAT II. Oviedo; hic contra 4. num. 10. Agens in primo instanti in quo applicatur potens est producere calorem perfectum, seu intensum, quem producit postquam alios minus perfectos producit. Ergo in primo instanti potuit illum producere, & subiectum illo calore intendere sine ulla intensiōis successione.

RESPONDERI posset. Retorquendo Argumentum, nam in sententia Oviedi, Intensio fit per additionem gradus ad gradum, cur ergo non statim agens producat octo gradus. Quod si recurrat Oviedo fieri per resistantiam manentis contrarii, ergo posita indefinitè hæc propositio jam non tenet. Quando agens potens est aliquid agere (supple à parte sua) exemplo illud agendum, possentque dicere oppositi, etiam illic post corruptionem unius contrarii, productionem alius contrarii sequi, ita, ut nunquam maneat materia spoliata contrario, donec producat tota intensio, & quod ultimò hæc, quæ complet intensiōem non producat qualitas, referri id debet, in resistantiam, qua stante, hanc tantum qualiteratem potest producere agens.

PROBAT III. Recentior Suarez. Agens naturale non corrumpit sibi simile, immò illud conservat. Ergo calor ut octo, non destruet etiam præcedentes gradus, ut quator.

RESPONDERI posset. Antecedens, si includat etiam agens naturale intensivum falsum esse & videtur petere principium. Licet forte sit verum de aliquibus agentibus. Sed agentia, sicut in esse, ita & in agere non omnia sibi sunt proportionata; & sicut productio unius præsentia, est corruptio alius præsentia, quamvis similis, quæ præsentia in sententia arguentis est quod reale, cur productio sequentis gradus, non exigit corruptionem alius; quæ instantia ostendit ex eo præcisè quia aliquid est simile alteri, non sequi quod præcedens corrumpi non debeat. Deinde immeritò supponit, hocque ipsum probare debuisse, quod gradus imperfectior sit similis perfectiori.

PROBATUR IV. Ab Arriaga; vide eundem. *Sedejus argumento*

RESPONDETUR. Posset imprimis dici illos gradus esse diversæ speciei, & non ex eo deperdi gradum imperfectiorem, quia deberent manere in eodem subiecto qualitates diversæ speciei, sed ex aliis principiis; posito autem quod non sit diversæ speciei, posset aliquis intra eandem speciem admittere maiorem & minorem